

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. 2540

เป็นกฎหมายที่รองรับ "สิทธิได้รับรู้" ของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามโดยยึดหลัก

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นการยกเว้น"

"ข้อมูลข่าวสารของราชการ" คือข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ เช่น รายงานการทำงานของหน่วยงานราชการหรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับเอกชน เช่น รายงานการประกอบธุรกิจของเอกชนที่ต้องแจ้งให้รัฐทราบ เป็นต้น

สิทธิตามกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ได้กำหนดสิทธิสำคัญๆ แก่ประชาชน ดังนี้

1. สิทธิได้รับรู้ (ตามมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาได้แก่โครงสร้างและการจัดองค์กร, อำนาจหน้าที่, สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลหรือคำแนะนำ และข้อบังคับ กฎมณเฑียรบาล คำสั่งต่างๆ

2. สิทธิการตรวจดู (ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

- ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลต่อเอกชน
- นโยบายและการตีความ
- แผนงาน โครงการ งบประมาณ
- คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน
- สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุน
- มติคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย และคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี
- ข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการกำหนด

3. สิทธิขอลอ (ตามมาตรา 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายนอกในเวลาอันสมควร ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วและพร้อมจะให้ได้ มิใช่การต้องจัดทำวิเคราะห์ จำแนกรวบรวมขึ้นใหม่ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติกรณีที่มีค่าขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชนดังนี้

- กรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐพร้อมที่จะจัดหาให้จะต้องทำให้เสร็จภายในวันที่รับคำขอ
- กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอรับข้อมูลทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จ จัดด้วย

4. สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง (ตามมาตรา 9 และ 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดูขอสำเนาที่มีค่า

รับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้โดยที่หน่วยงานของรัฐอาจวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมได้ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย

5. สิทธิคัดค้านการเปิดเผย (ตามมาตรา 17 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใด อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้รับแจ้งสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยให้ทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาคำคัดค้าน และแจ้งผลการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

6. สิทธิเรียกร้อง (ตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือไม่ได้รับความสะดวก ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านหรือคำสั่งไม่ให้ไขหรือเปลี่ยนแปลงลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ทั้งนี้คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ขยายเวลาได้ แต่ต้องไม่เกิน 60 วัน

7. สิทธิอุทธรณ์ (ตามมาตรา 18 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งไม่ให้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย บุคคลนั้นสามารถยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับความแจ้งคำสั่งนั้น ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาสั่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นผู้อนุมัติวินิจฉัยต่อไป

ถ้าประชาชนไปขอข้อมูลข่าวสาร
และหน่วยงานของรัฐนิ่งเฉย
หรือปฏิเสธไม่เปิดเผย หรือปฏิเสธว่า
ไม่มีข้อมูลข่าวสารที่ขอ
ประชาชนจะมีสิทธิดำเนินการอย่างไร ?.....

**ในกรณีที่ไปขอ
ข้อมูลข่าวสาร
แล้วหน่วยงาน
ของรัฐนิ่งเฉย
หรือปฏิเสธ
ไม่เปิดเผยข้อมูล
ข่าวสาร หรือ
ปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูล
ข่าวสาร ตามคำขอ
กฎหมายข้อมูล
ข่าวสารของราชการ
ได้กำหนดให้
ประชาชนมีสิทธิ
ร้องเรียนหรืออุทธรณ์
ไปยัง คณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการได้**

ปรัชญาแห่งกฎหมายข้อมูลข่าวสาร
“รัฐรู้อะไรประชาชนต้องรู้ในสิ่งนั้น”

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้มาติดต่อด้วยตนเอง

1. กรอกแบบการขอให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ยื่นต่อเจ้าหน้าที่
2. ในกรณีการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการมี
ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายให้ชำระค่าบริการดังกล่าวกับ
เจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้มาติดต่อจะได้รับใบเสร็จทุกครั้ง
3. ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลข่าวสารที่
เปิดเผยไม่ได้ เจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำแก่ท่าน

**พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ.2540
เป็นกฎหมายของประชาชนทุกคน
เพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารของราชการ
และสนับสนุนการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการตรวจสอบ
กระบวนการทำงานของ
ระบบราชการให้มีความโปร่งใส
และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น**

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการเทศบาลตำบลดอนหวาย
มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการปฏิบัติตามกฎหมาย
ข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนทราบ
และสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์ฯ ที่

www.donwaicity.com

จัดทำโดย : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทศบาลตำบลดอนหวาย

โทรศัพท์ 0-4433-2348 โทรสาร 0-4433-2190

สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

**“เปิดเผยเป็นหลัก
ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”**

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทศบาลตำบลดอนหวาย

โทรศัพท์ 0-4433-2348

โทรสาร 0-4433-2190